

Az Amerikai Egyesült Államok elnöki palotájában a legutóbbi időig nem volt könyvtár. Bár a demokratikus gondolkodású nagy államférfi, Thomas Jefferson, az USA harmadik elnöke azt írta 1815-ben: „Nem tudnék könyvek nélkül élni” — sokáig nem gondoskodtak hivatalos elnöki könyvtár létesítéséről. 1930-ban az amerikai könyvkereskedők szövetségének ötszáz kötetes adománya vetette meg az elnöki könyvtár alapjait, de fejlesztésére csak 1962-ben történt intézkedés. Ekkor egy bizottság listát állított össze, hogy mely műveket kell beszerezni az elnök számára. A jegyzék, melyet nyomtatásban közzé tettek, 1780 címet tartalmaz. Elsősorban Amerika történetére vonatkozó szakmunkákat és az amerikai irodalom klasszikus alkotásait, Longfellow, Hawthorne, Melville, Emerson, Poe, Thoreau, Whitman, Mark Twain, Henry James, Hemingway, Faulkner és Sinclair Lewis könyveit. Tekintettel a jelenlegi elnök családi körülményeire, néhány gyermekkönyv is helyet kapott a listán. Európai szerzők szép-irodalmi művei azonban nem, s emiatt számos hírlapi cikk élesen megbírálta a jegyzék készítőit. (L)

Szombathelyen, az Iseum romjai között (Zácsfalvi Gyula felv.)

A KÖNYVTÁROS meghívására két hetet töltött Magyarországon Ewa Pawlikowska, a Bibliotekarz c. lengyel könyvtároslap főszerkesztője és Jadwiga Kolodziejska, a folyóirat szerkesztője. Lengyel vendégeink a fővárosban levő könyvtárakon és könyvtári intézményeken (KMK, MTA Könyvtára, Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár és

hálózata) kívül több vidéki könyvtárba (Székesfehérvár, Veszprém, Tapolca, Szombathely, Kőszeg, Gyöngyös és Eger) is ellátogattak. Szerkesztőségünk ezúton mond köszönetet a meglátogatott könyvtárak dolgozóinak lengyel könyvtáros vendégeink szíves fogadtatásáért és kalauzolásáért.

A firenzei Biblioteca Laurentiana-ban az öreg őr egy csodálatos Attavante-kódexet mutatott nekünk. Lengyel királyoktól származik — mondotta. Jobban megnéztem, és megláttam rajta a hollót a gyűrűvel, Corvin Mátyás címerét. Ime egy gyönyörű Corvina, de vajon hogy került ide? Már nem tudta átvenni a firenzei Attavantétól a megrendelő, aki hirtelen meghalt, és így került a Medicek könyvtárába, vagy azok közül való, amelyeket a török hurcolt el Buda várából, s a szultán küldte később kedveskedő ajándékkul Rómába, a pápának, vagy Firenzébe, a Mediceknek?

Csak az bizonyos, hogy Mátyás és a Jagellók alatt volt utoljára könyvtár a budai várban. A másfélszázados török hódoltság alatt természetesen nem volt, de az 1686-os földszabadulás után sem, se I. Lipót, se III. Károly, se Mária Terézia, de még II. József alatt sem. Ferenc császár nem szerette a könyveket, Ferdinánd tompa elméjű volt, I. Ferenc József pedig csak a katonai Dienstreglamentet olvasta. Nem is laktak a Habsburgok a budai várban soha állandóan.

Azután jött Horthy, de neki se sok hajszála hullott ki a tudományokért. (Hevesi Sándor tett a budai várkönyvtár hiányára egy megjegyzést 1927-ben Elzevir című bájos darabjában. Nem is vették jó néven tőle...) Amikor a budai vár 1945 elején, mint fákllya égett a város fölött, könyvtár nem égett el benne. Most végre — Mátyás király kora óta először — újra lesz könyvtár a Várban, amikor a Széchényi Könyvtár odaköltözik.

Katona Jenő